

isaac

..nyt

nr. 3 – 2015

Om ISAAC Danmark

Formand:

Birgitte Brandt
Børneterapien, Odense
Tlf.: 63 14 05 67
e-mail: birb@odense.dk

Sekretær:

Margit Grønkjær
e.mail: margit99@gmail.com

Kasserer:

Gert Krabsen
HandiKram
Grenen 15
9260 Gistrup
kasserer@isaac.dk

Indmeldelse på www.isaac.dk eller via formanden eller kassereren.

Kontingent pr. år (dækker medlemskab af både det internationale ISAAC og ISAAC Danmark):

AAC bruger	kr..... 275,-
Enkelt medlem	kr..... 470,-
Studerende/pensionister	kr..... 325,-
Dobbelt medlemskab (Institutioner/skoler)	kr..... 900,-
Trippel medlemskab (Institutioner/skoler)	kr.....1.350,-
Støttemedlem	kr.....2.500,-

ISAAC officielle tidsskrift: "Alternative and Augmentative Communication – ACC",
abonnement pr. årgang kr..... 550,-

ISAAC-NYT

Medlemsblad for foreningen ISAAC Danmark
(*International Society for Augmentative and Alternative Communication*)

Redaktør: Dorte Sylvest Aggerlin
e-mail: dsaggerlin@gmail.com

Bladet udkommer normalt 3 gange om året.

ISSN nr. 1397-0747
Oplag: ca. 200 stk.
Tryk: Palle Madsen
Layout: Gert Krabsen

Foreningens postadresse:

ISAAC Danmark
c/o Birgitte Brandt
Børneterapien Odense, Team A
Platanvej 15
5230 Odense M

CVR nr. 29948445

Foreningens webside: www.isaac.dk
Foreningens mailadresse: isaac@isaac.dk

Alle henvendelser på redaktionelle spørgsmål stiles skriftligt til redaktionen.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier og tegninger, der indsendes uopfordret.

Indhold

Om ISAAC Danmark	2
Redaktørens hjørne	3
Birgitte bemærker	4
Awareness Month 2015	4
Generalforsamling 2016	5
Kontingent 2016 og ISAAC International	6
'Fra oplevelse til kommunikation'	7
En ASK-bruger fortæller	8
Inklusion på gården	9
Brugersamling 2015	10

Redaktørens hjørne

v/ Dorte S. Aggerlin

Nu er vi kommet ind i december med alt hvad den måned kan byde på af mørke, regn/sne og kulde men samtidig masser af lys og glæde, julepynt, julemad og mange andre traditioner til glæde for såvel børn som voksne.

Siden sidste nummer af ISAAC nyt kom på gaden har vi holdt brugersamling på Egmonthøjskolen med et EU relateret indslag som en bunden opgave i forhold til PINE-D projektet. Det vil blive beskrevet lidt nærmere i et andet af bladets indlæg.

Oktober måned var traditionen tro *Awareness month*, hvor vi fra ISAACs side forsøgte at sætte fokus på dette ved at "poste" mange forskellige indslag, ideer og information om alternativ kommunikation på vores Facebook side.

Da vi på denne tid af året har planlagt hele programmet til næste års ISAAC generalforsamling og konference, så vil du i bladet også kunne se en invitation til dette arrangement. Er du endnu ikke tilmeldt, så er det måske værd at overveje?

Redaktøren ønsker på vegne af ISAACs bestyrelse alle vore læsere en rigtig glædelig jul samt et godt nytår!

Birgitte bemærker

v/Birgitte Brandt

Julen sig nærmer...♪, og alle ISAAC medlemmer ønskes en rigtig dejlig jul og et godt nytår.

I starten af oktober havde jeg den store oplevelse at være med til den 2. brugersamling i ISAAC regi. Mere om det andet steds, men jeg vil understrege den fantastiske lydhørhed og gensidige respekt, der gennemstrømmede de forskellige debatter i løbet af de 2 dage. Når kommunikationen foregår via forskellige ASK løsninger, er det naturligt, at der kræves extra tid, og det ved man selvfølgelig selv som ASK bruger.

At det så ikke er en selvfølgelighed i mange andre fora med kun talende deltagere, er en anden sag, men her kunne inspirationen gives videre.

ISAAC har i efteråret indsendt hørings svar til Socialstyrelsen vedr. målgrupper og indsatser på det højt specialiserede social- og specialundervisningsområde, og vores dialog med Socialministeriet vedr. oversættelsesfejlen i FN's Handicapkonvention er fortsat yderligere.

Det og meget mere vil jeg fortælle om på vores årlige generalforsamling i Vingstedcentret ved Vejle d. 14. marts 2016.

Ved den lejlighed er der som vanligt valg til posterne i ISAAC's bestyrelse. Jeg ved, at et par af de nuværende bestyrelsesmedlemmer stopper, så det er nu, der er mulighed for at overveje, om du vil stille op til 2016 valget?

Endnu et spændende konferenceprogram venter, og jeg glæder mig til at møde mange af jer i Vingsted.

- - - o - - -

Awareness Month 2015

v/Margit Grønkjær

I ISAACs bestyrelse valgte vi i år at fokusere på at øge Facebook aktiviteten i oktober. Vi lavede brainstorm på oplag, så vi hver anden dag kunne komme med nye opslag om både gamle og nye film, bøger, aktiviteter, kommunikationssystemer mv.

Det gav bonus, vores antal visninger og "likes" viste sig tydeligt i administrationsstatistikkerne. De sociale medier er virkelig effektive til at sprede budskaber på. Vi håber på, at vi fortsat får mange "besøg" også gerne med jeres egne aktive indslag, eller kom med forslag til os, hvis I vil have dem lagt op som ISAAC.

Har du i øvrigt "liket" ISAAC Danmark facebookside??? (vi vil gerne snart op på 500 "likes" ☺)

Mange venlige hilsener Margit

- - - o - - -

Generalforsamling 2016.

Indkaldelse til ISAAC Danmarks generalforsamling 2016

Mandag den 14. marts 2016 kl. 17.00-18.00 på Vingstedcentret

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af ordstyrer, referent og 3 personer til et stemmeoptællingsudvalg.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Forelæggelse af regnskab for 2015.
4. Indkomne forslag.
5. Fastlæggelse af budget, herunder medlemskontingent.
6. Valg af bestyrelse, herunder af formand og sekretær.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

Vi ved, at et par af de nuværende bestyrelsesmedlemmer eller suppleanter stopper, så er det ikke værd allerede nu at overveje, om du vil stille op til 2016 valget?

- - - o - - -

Kontingent 2016 og ISAAC International.

v/Kassereren

International konference i Toronto, Canada, 6-13 august 2016

..*Bringing Us Together.*

Som bekendt afholdes den internationale ISAAC Konference i 2016 i Toronto.

I den forbindelse sker der en fremrykning af kontingentopkrævningen for 2016, så jeg udsender dem allerede i løbet af januar måned.

Årsagen er, at for at kunne tilmelde sig til den internationale konference til medlemspris, skal man have et specielt brugernummer + password til det Booking-system, der bruges til konferencen (det internationale medlemsnummer er ikke nok).

Og de oplysninger kan vi ikke få fra Isaac Internationals kontor i Toronto, før de har modtaget vores ajourførte medlemskartotek for 2016! Og det kan jeg jo ikke lave færdigt, før kontingenterne er betalt..

Hvis I allerede nu ved, at I overvejer at deltage i Toronto, vil jeg desuden gerne have en uforpligtende melding om det på kasserer@isaac.dk, så jeg kan sikre mig, at vi får den nødvendige oplysninger udvekslet med kontoret i Toronto.

Og vi hører naturligvis specielt gerne, hvis der er nogle der har indsendt og fået godkendt abstracts og dermed har indlæg eller posters i Toronto!!

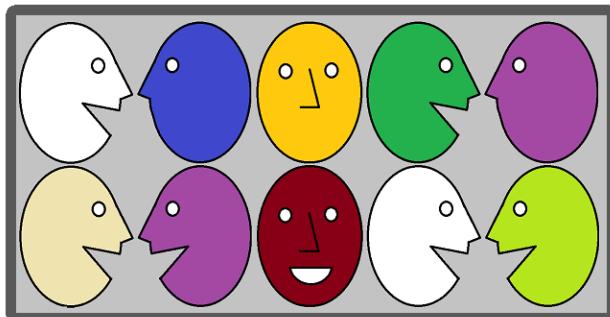

- - - 0 - - -

'Fra oplevelse til kommunikation'.

v/TAVSgruppen

TAVSgruppen udgav 26. november 2015 bogen "Fra oplevelse til kommunikation".

TAVSgruppen har gennem snart 15 år arbejdet for at sprede viden omkring Alternativ og Støttende kommunikation (ASK) herunder viden om hvordan man kan skabe rammer for meningsfuld kommunikation for personer med komplekse kommunikationsbehov.

Bogen "Fra oplevelse til kommunikation" er en del af dette arbejde. I bogen beskrives indfaldsvinkler til støttet kommunikation, ligesom der gives forslag til muligheder for at arbejde med projekter, hvor målgruppen får oplevelser og erfaringer, som lægger op til meningsfuld kommunikation og til selv at vælge.

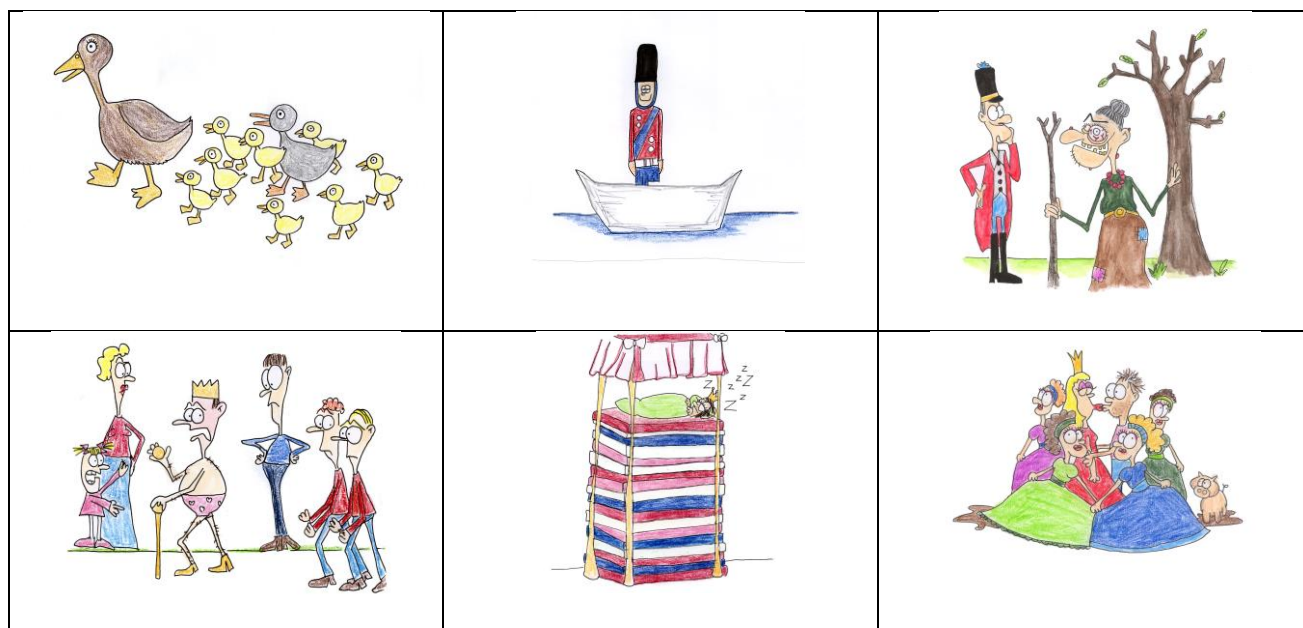
- Baggrundsviden, som beskriver den teoretiske ramme og den forståelse, som er lagt til grund for vores arbejde med Alternativ og Støttende Kommunikation.
- Overvejelser omkring tilgængelighed til aktiviteter og beskrivelse af ofte benyttede aktiviteter.
- Beskrivelse af fire forskellige aktivitetsprojekter.

Desuden medfølger et usb-stik med skabeloner og materiale fra aktivitetsprojekterne.

ISAAC's formand Birgitte Brandt har skrevet et veloplagt forord.

Vi har fået mulighed for, på ISAAC Danmarks konference i marts 2016, at udlevere et gratis eksemplar af bogen til de deltagende privatpersoner og institutioner (hvis den ikke er udleveret i anden forbindelse).

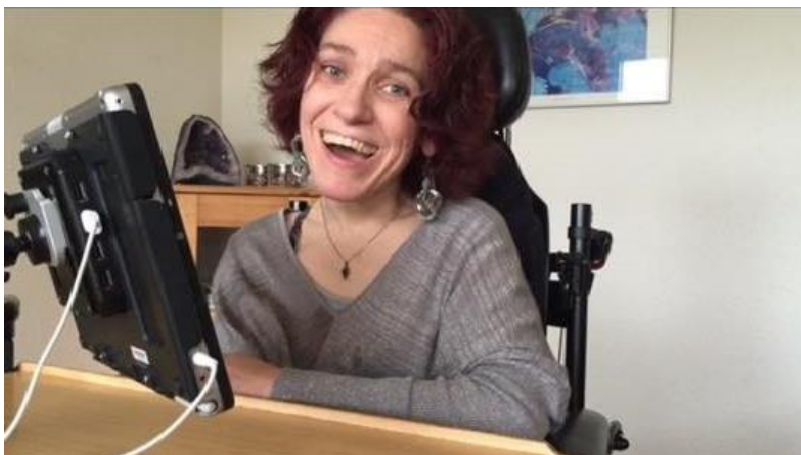
Derudover distribueres bogen til fremstillingspris via HandiKram. Læs mere på www.tavsgruppen.dk

En ASK-bruger fortæller..

v/Anna Medone

Mit navn er Anna Medone, jeg har Cerebral Parese (spastiker) og bor i egen bolig, hvor jeg har haft en hjælperordning de sidste 21 år - nu kaldet BPA-hjælperordning. Jeg har intet verbalt sprog, hvorfor jeg kommunikerer med en bogstavstavle og en computer med et taleprogram, der hedder "Program-snedker", og et underprogram ved navnet "Voca", som Dorte Aggerlin fra ViSP har indført mig i, hvilket jeg har været meget glad for.

Anna Medone, Formidlingskonsulent og indehaver af website: medone.dk - "DET BATTER" - at sætte fokus... Kommunikationskonsulent i firmaet "Din Hjælperordning" (DHO).

Formidlings- og kommunikationskonsulent på banen.

I forlængelse af dette, stiller jeg min viden til rådighed for borgere, der har brug for hjælp til at udforme diverse ansøgninger til de offentlige forvaltninger.

Yderligere har jeg en hjemmeside, hvor jeg debatterer socialpolitik for de svageste borgere i vores samfund.

Hertil samarbejder jeg med diverse folketingspolitikere vedrørende sociallovgivning og reformer på området.

Aktuelt arbejder jeg hos firmaet "Din Hjælperordning" (DHO) i Brønshøj, hvor jeg er ansat som kommunikationskonsulent, hvilket betyder, at mit arbejde omhandler PR, personalepolitik og relevante administrative funktioner.

Samtidig har jeg indledt et samarbejde med DHO omkring min private hjælperordning, således at indehaveren har det juridiske og administrative ansvar for min hjælperordning, hvor jeg er arbejdsleder og administrere den daglige drift.

Selvom borgerne overdrager arbejdsgiver funktionen til DHO, har brugerne stadig selvstændigheden og indflydelsen på at opbygge og opretholde sin hverdag, som borgeren ønsker, inden for Servicelovens rammer.

Derfor kan DHO varmt anbefales til andre borgere. (www.dho.dk)

For at kunne fungere i alle mine konsulent projekter, er det nødvendigt, at jeg har en driftssikker talende computer, der er min sikker talestemme - med et skræddersyet program, som det ViSP har forsynet mig med.

Inklusion på Gården.

Skrevet af en medarbejder fra skolen og rettet lidt til af red.

(Gården er et dagtilbud med værksteder, café og lettere jordbrug for unge med nedsat funktionsevne. Gården er en del af Kildehaven i Svinninge.)

En lille kort succes-historie om inklusion af 2 skønne drenge.

Historien starter med at en lokal skole tager kontakt til Gården og fortæller, at de har 2 elever i overbygningen, som begge har en fritime mandag og fredag. Alle andre elever i klassen har tysk, og skolen har ikke noget andet tilbud til de 2 elever i deres fritimer.

Hvad skal man lave i 2 fritimer? De 2 drenge kedede sig åbenbart, og begyndte derfor hurtigt med drilleri og larm uden for klassen. Det udviklede sig fra drillerier til direkte ødelæggelse af ting på skolens udeareal.

Skolen henvendte sig derfor til lederen af Gården og forklarede situationen. Gården var positiv over for opgaven, og 2 fra personalegruppen på Gården blev udpeget til at tage imod de 2 drenge og finde en vej til før omtalte succes.

Den første mandag, de 2 drenge mødte på Gården, var en oplevelse for alle ansatte, de 2 drenge og de mange kørestolsbrugere, som kommer på Gården. Tanken bag kontakten til Gården var at give de to drenge en ny og anderledes oplevelse i hverdagen, og måske aflive nogle af deres fordomme over for det at have et fysisk handicap og være kørestolsbruger.

Efter 3 uger med hygge, 'snakke' og forskellige tiltag sammen med de unge fra Gården, skiftede de 2 unge mennesker deres løsthængende bukser ud med mere almindelige cowboybukser, og rettede på de 2 kasketter, så de ikke længere sad sejt på skrå. Ja den ene havde såmænd smidt sin.

Det udviklede sig faktisk til, at alle brugerne på Gården og de 2 drenge glædede sig til at mødes mandag og fredag, og det var ofte de 2 drenge, der fik startet en dialog op med kørestolsbrugerne, når undervisningen gik i gang. Det var også de 2 drenge, der sørgede for kaffe, the og anden servering til de brugere, der grundet handicap ikke var i stand til at servicere sig selv.

Drengene blev bedre og bedre til at håndtere de udfordringer, som de blev stillet, og de fik prøvet sig selv af på forskellig vis.

Efter yderligere nogle uger, fik de to drenge til opgave at være mellemledere i en større udfordring for gruppen af kørestolsbrugere. Denne opgave klarede de begge til den højeste karakter. Det var virkelig flot.

I gruppen blev det drøftet, om det kunne være en idé for drengene at fortælle om deres oplevelser på Gården og hvad de havde fået ud af det. I samarbejde med skolen blev der lavet en film, som skulle indgå i et foredrag på skolen. Til foredraget mødte personale fra Gården og 6 kørestolsbrugere op på skolen og blev mødt af de 2 drenge. Alle de unge var glade for gensynet, og begge drenge glædede sig vildt til at fortælle om deres timer på Gården.

Foredraget blev fortalt med både humor og indlevelse, og de ca. 60 unge der deltog var musestille under hele arrangementet. Der var store klapsalver efter foredraget. Samme historie gentog sig ved foredrag nummer 2 for de største elever.

Det blev i øvrigt bemærket, at en fra lærergruppen sad med åben mund under hele det første foredrag. Efter foredraget, var hendes kommentar: "Jeg var ved at sige op på grund af de 2"

Fra Gården siger de: "Hvordan taklede vi de 2 drenge? Vi behandlede de 2 som mennesker på lige plan med alle andre. Der var respekt over for de 2, og de havde samme respekt over for os".

Se filmen Jan og Oliver på Kildehaven her: www.youtube.com/watch?v=nTZIXzCNjzq

Så forløbet på gården blev helt igennem en positiv oplevelse for såvel de to drenge med krudt i røven som de unge med nedsat funktionsevne.

Brugersamling 2015.

v/Dorte Aggerlin

For anden gang arrangerede ISAAC i samarbejde med Emmy Kjellmann brugersamling på Egmont-højskolen i Hou.

På baggrund af ønsker fra deltagerne var arrangementet rykket fra at ligge på to hverdage til at lægge på en forlænget weekend fra fredag og til søndag. Så skulle ingen tage alt for mange dage fri fra skole, studie eller arbejde for at komme afsted.

14 deltagere havde i år tilmeldt sig brugersamlingen. En del var gengangere fra sidste år, men der var også flere nye ansigter til stede. Fredagens program startede med en præsentation af deltagerne. Derefter var der gennemgang af 2 personlige kommunikations opsætninger for at illustrere, hvor forskellige sådanne kommunikationsprogrammer kan være, og hvilke funktioner i et program, den enkelte bruger anvender i dagligdagen. Efter denne del var der opdeling i to grupper, der hver kunne fokusere om henholdsvis brug af Tobii/Communicator og Rolltalk/Rolltalk Designer. Der blev erfaringsudvekslet, talt om support, nye ønsker til software osv. Om aftenen holdt Jeppe Forchammer et oplæg om at kunne kommunikere uden hjælpemidler dvs. ved brug af kropssprog og nært kendskab og fortrolighed med hjælperne. Det er noget, han selv anvender meget, når han er ude at rejse. Jeppe's oplæg gav stof til eftertanke og der blev spurgt flittigt ind til praktiske forhold i forbindelse med Jeppe's rejser.

Lørdag var sat af til PINE-D projektet.

Dagen startede med et oplæg om EU af journalist Kaare Skou, som jo er tidligere politisk redaktør på TV2 nyhederne og derfor har et ret godt kendskab til EU's historie, politik mm.

Kaare fokuserede en del på den historiske baggrund for udviklingen af EU, hvilket vist blev lidt langhåret for nogen.

Kaare blev efterfulgt af et oplæg om handicappedes job muligheder. Med disse to oplæg i baghovedet var der efter frokost diskussioner i mindre grupper.

Deltagerne forsøgte at forholde sig til, hvad EU er for en størrelse, om EU er vedkommende, når man bor i Danmark, om handicappede kan komme til orde og har mulighed for at deltage i samfundsdebatten i det omfang, den enkelte ønsker.

Vi drøftede, om der er adgang til de rette hjælpemidler, om der bliver gjort nok for at gøre materialer og tekster omkring politik tilgængelige på forskellig vis eks. med oplæsningsmulighed, tegnstøtte osv.

Det var en lang dag med et lidt tungt indhold, men de fleste var engagerede og deltagende – særlig når gruppearbejdet skulle laves.

Om aftenen var der festmiddag og hyggeligt samvær. Søndag var der brunch og mulighed for besøg i Vandhalla for dem, der havde lyst til det.

Det var endnu en gang et fint arrangement med god energi, så der er næppe tvivl om, at arrangementet er kommet for at blive. Næste gang bliver det uden et bundet EU tema. Ideen med et tema var dog en god idé. Det vil der blive arbejdet videre med til brugermødet i marts 2016, som indgår som en del af ISAAC konferencen.

Er man interesseret i at høre mere om PINE-D projektet, eller ønsker man at give sin mening til kende om handicappedes vilkår i Danmark eller EU, så er der mulighed for dette på Facebook *siden PINE-D Danmark*. Der har ikke været så stor aktivitet på den side, og det er lidt ærgerligt, da netop Facebook gruppen er en del af projektet, tænkt som en let tilgængelig, moderne platform, som skulle gøre det nemt for alle at deltage og komme til orde.

For at lave dokumentation fra arrangementet blev der lavet en lille film på ca. 5 min., som skal bruges i forbindelse med projektets afslutning i Graz i maj 2016, og som derudover formentlig bliver tilgængelig på ISAACs hjemmeside.

Husk, at sidste frist for tilmelding til billig pris er **15. januar 2016** – herefter stiger prisen 10%!

The poster features a decorative header with colorful speech bubbles in shades of blue, green, red, yellow, and grey. Below this, the word 'isaac' is written in a stylized font, with 'isa' in grey and 'aac' in red. Underneath, 'Danmark' is written in a simple black font. The main title 'Konferenceprogram 2016' is in a large, bold, black font. Below it, the theme 'Alternativ og supplerende kommunikation' is written in a smaller black font. The location 'Vingsted - Vingsted Skovvej 2, Bredsten' is highlighted in red. At the bottom, there are several lines of smaller text: 'Foreløbigt program', 'Se længere beskrivelser og præsentation af oplægsholdere på www.isaac.dk meget snart', 'Tilmelding åbner medio oktober', and 'Samtidig også: "Brugermøde for brugere af alternativ og supplerende kommunikation"'. The entire poster is enclosed in a dark blue border and tilted slightly to the right.

isaac
Danmark

Konferenceprogram 2016
Alternativ og supplerende kommunikation
Vingsted - Vingsted Skovvej 2, Bredsten

Foreløbigt program
Se længere beskrivelser og præsentation af oplægsholdere på www.isaac.dk meget snart
Tilmelding åbner medio oktober

Samtidig også:
"Brugermøde for brugere af alternativ og
supplerende kommunikation"